

Zbornica kmetijskih
in živilskih podjetij

Združenje
industrije pijač

Združenje slovenskih
vinarjev

PRVI STRATEŠKI FORUM PIJAČ O PRIHODNOSTI SEKTORJEV

Sporočilo za medije

Portorož, 19. oktober 2021: Včeraj se je v Portorožu odvijal prvi Strateški forum pijač, ki je za skupno mizo povezal proizvajalce brezalkoholnih pijač in vod, vinarje in pivovarje. Skupaj s predstavniki ministrstev in evropskih združenj so iskali odgovore na izzive sektorjev. Skupna skrb vseh je povezovalno, trajnostno, odgovorno in konkurenčno poslovanje ob omejitvah, ki jih postavljajo novi zakonodajni okviri. Ti se osredotočajo na ustvarjanje predvidljivega, spodbudnega in konkurenčnega poslovnega okolja, trajnostno upravljanje z vodami, ravnanja s plastično in drugo embalažo ter razvoja prehranske politike, alkoholne politike in zelenega prehoda v krožno gospodarstvo.

Prvi strateški forum pijač, ki so ga v Portorožu pripravili Združenje industrije pijač, Združenje slovenskih pivovarn in Združenje slovenskih vinarjev, ki delujejo v okviru Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij pri Gospodarski zbornici Slovenije, je izpostavil glavne dosežke, teme in izzive sektorjev. Sektor pijač je zelo pomemben sektor znotraj slovenske živilskopredelovalne industrije in posledično slovenskega gospodarstva, na ravni EU pa je to sploh najmočnejši sektor, ki ga povezujejo tudi močna evropska združenja. V Sloveniji v industriji pijač deluje preko sto podjetij, ki zaposlujejo preko 1.200 delavcev, ustvarjajo nadpovprečno dodano vrednost in delujejo po vsej Sloveniji. Na poslovanje sektorjev je močno posegla epidemija COVID 19, ki je sektorje med sabo še bolj povezala.

V uvodnem delu je na forumu sodeloval **dr. Jože Podgoršek**, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je poudaril pomen skupnega sodelovanja in skupnega iskanja rešitev vzdolž celotne prehranske verige ter poudaril pomen sodelujočih sektorjev za lokalno samooskrbo.

Dr. Metka Gorišek, državna sekretarka z Ministrstva za okolje in prostor je predstavila načrte ministrstva na področju sprememb Zakona o varstvu okolja in urejanja koncesij in dajatev za vodo. Ministrstvo si želi postaviti enakopravna pravila za vse uporabnike vode za komercialne namene. Predstavila je načrte ministrstva glede recikliranja odpadkov in embalaže za predelavo.

Združenje industrije pijač je sektorsko združenje 11 članov. Združenje je član evropskega združenja za brezalkoholne pijače (UNESDA) in evropskega združenja polnilcev embalarane vode (NMWE). Združenje industrije pijač se je prvo že leta 2015 zavezalo k družbeno odgovornemu ravnanju na področju oglaševanja, označevanja in spreminjanja hranilne sestave brezalkoholnih pijač. S podpisom dodatne zaveze pred mesecem dni, pa so se zavezali vsebnost dodanega sladkorja zmanjšati za dodatnih 5 % do konca leta 2025. Pomembni izzivi

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Zbornica kmetijskih
in živilskih podjetij

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Zbornica kmetijskih
in živilskih podjetij

Združenje
industrije pijač

Združenje slovenskih
vinarjev

sektor čakajo na področju embalaže. Direktiva o plastiki za enkratno uporabo (SUP) zahteva, da vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da se za namene recikliranja ločeno zbere 77 masnih % odpadnih plastenk pijač (do leta 2025) in 90 masnih % odpadnih plastenk pijač (do leta 2029). Kar zadeva plastenke pijač, pa mora vsaka država članica zagotoviti, da PET plastenke pijač od leta 2025 vsebujejo najmanj 25 % reciklirane plastike, plastenke pijač od leta 2030 vsebujejo najmanj 30 % reciklirane plastike. Najpomembnejše je ustvarjanje zaprtega sistema, ki zagotavlja vračanje plastenk in ponovno uporabo znotraj sektorja. *»Drugi pomemben segment je dostopnost vodnih virov, ki naj bo naravnana dolgoročno. Rešitev naj spodbuja trajnostni odjem in oskrbo z vodo (skladno s 6. ciljem OZN) ter gospodarno rabo vodnih virov v vseh panogah (skladno z Direktivo 2000/60/ES). Spodbuja naj konkurenčnost in odpravi diskriminacijo med imetniki vodne pravice na podlagi koncesije in vodnega dovoljenja. Zagotovi naj transparentnost zaračunavanja dajatve za vodne pravice: z vidika enakopravne obravnave vseh porabnikov vode za gospodarske namene, z vidika manjše administrativne obremenjenosti države in gospodarstva ter enakopravne obravnave vseh vrst pijač«*, je zbranim predstavil pobude **Marian Šefčovič**, predsednik Združenja industrije pijač.

Na forumu je sodeloval tudi **Nicholas Hodac**, generalni direktor evropskega združenja brezalkoholnih pijač UNESDA, ki je izpostavil: *«Ta dogodek poteka v odločilnem času v sodelovanju evropske industrije brezalkoholnih pijač z oblikovalci politik, ko spodbujamo naše pobude za trajnost in zdravje ter prehrano. Zdaj je čas za oblikovanje podpornega pravnega okvira, ki nam bo pomagal doseči popolnoma krožno gospodarstvo za našo embalažo in izpolniti zaveze glede zmanjšanja sladkorja. Naši potrošniki in naš planet pričakujejo in si zaslužijo, da bo naš sektor še naprej poganjal velike transformacijske spremembe, da bo postal bolj trajosten in še naprej spodbujal bolj zdravo pijačo. Skupaj s slovenskimi kolegi in oblikovalci politik lahko oblikujemo boljše prihodnost našega sektorja z večjim pozitivnim vplivom na življenje ljudi.»*

Svoj pogled je na forumu predstavilo tudi evropsko združenje naravnih mineralnih vod (NMWE). Člani NMWE imajo dolgo zgodovino trajnostnega gospodarjenja z viri, varstva okolja in embalaže, ki jo je mogoče reciklirati. *«Naravne mineralne in izvirske vode so naravni in zdravi izdelki z raznolikostjo okusa in mineralne sestave, ki odraža njihov »terroir«.* Imajo ključno vlogo pri podpiranju zdravja in dobrega počutja, "pravi **Patricia Fosselard**, generalna sekretarka združenja. Zaradi posebnosti naravnih mineralnih voda in trajnostnih nalog članov združenja je sektor vod naravni partner pri doseganju cilja EU glede nevtralnosti ogljika.

Vodne pravice in dajatve so pomembne tudi za pivovarje, ki so povezani v Združenje slovenskih pivovarn. Pivovarji si želijo pravične trošarinske politike. Zavzemajo se za celovit pristop k trajnostnemu, zelenemu in odgovornemu delovanju, ki ga bodo zapisali v zavezah odgovornosti pivovarskega sektorja. *«Cilj združenja je pivo postaviti na gastronomski*

Gospodarska
zbornica
Slovenije
Zbornica kmetijskih
in živilskih podjetij

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Zbornica kmetijskih
in živilskih podjetij

Združenje
industrije pijač

Združenje slovenskih
vinarjev

*zemljevid Slovenije kot lokalni, visokokakovosten zaklad ponudbe za domačega in tujega gosta z visoko dodano vrednostjo. Pivo je prepoznano kot naravna, nizko-alkoholna pijača, ki ob odgovornem uživanju lahko postane del uravnotežene prehrane in je nesporno del kulturne dediščine, s kreativnostjo pivovarjev pa postaja tudi del moderne kulture uživanja pijač», je poudaril **Andrej Sluga**, podpredsednik združenja.*

Tudi na ravni EU evropsko združenje pivovarjev, ki povezuje preko 11.000 pivovarjev in ustvarja preko 2,6 milijona delovnih mest opozarja na nujne spremembe nacionalnih davčnih zakonodaj, zlasti za piva, ki vsebujejo manj kot 3,5 % alkohola. Poudarja pomen označevanja energijske vrednosti in sestavin v pivu. Po besedah generalnega sekretarja evropskega pivovarskega združenja **Pierre-Olivier Bergerona** pivovarji posebno pozornost namenijo trajnosti poslovanja, odnosu do okolja in embalaži ter njeni ponovni uporabi. Opozoril je tudi na velik upad prihodkov sektorja zaradi epidemije COVID 19 in pohvalil slovenske pivovarje in njihov prispevek k evropski kulturi in gospodarstvu. « *The Brewers of Europe* podpira svoje člane pri zagotavljanju trajnostnega poslovanja in se trudi, da sektor piva skupaj z drugimi družinami pijač prispeva k uresničevanju Zelenega dogovora EU s konkretnimi ukrepi in zavezami do potrošnikov in družbe nasploh, » je zaključil.

Letos ustanovljeno Združenje slovenskih vinarjev povezuje 10 vinskih kleti. **Mag. Borut Fakin** predsednik združenja izpostavlja: »*Cilji združenja so razvijati potencial slovenskega vinogradništva in vinarstva na domačem in tujih trgih, oblikovanje strateškega načrta sektorja in odprava nepoštenih poslovnih praks z vinom. Aktivno se pripravlja oblikovanje Agencije za promocijo vina.*« Združenje je del evropskega združenja CEEV. Vinogradniki in vinarji se prednostno usmerjajo v prestrukturiranje in preusmeritev vinogradov. Ocenjujejo, da bi na leto bilo potrebno obnoviti najmanj 400 ha vinogradov, kar bi letno znašalo do 22 milijonov evrov, sredstva, ki pa so za te namene na voljo v okviru prihodnjega strateškega načrta skupne kmetijske politike, pa so nekaj več kot 4 milijone evrov na leto, kar je občutno premalo. Posodobitev strojne opreme za pridelavo, nakup specialne mehanizacije in podpore za vpeljavo okolju bolj prijaznih pridelovalnih in predelovalnih tehnologij je nujna za izboljšanje konkurenčnosti sektorja. Vinarjem je posebej pomembna enotna promocija vina na domačih in tujih trgih, s spodbujanjem lokalnih zgodb in zelene destinacije. Nedopustno je da se vinogradi po Evropi selijo v nižine in zamenjujejo kmetijske površine namenjene primarni pridelavi žit.

Veliko omejitev za vinogradnike in vinarje prinašajo nove politike, zlasti alkoholna politika in strategija boja proti raku. Evropske politike vinogradništvo in vinarstvo vse bolj usmerjajo v trajnostno pridelavo in spreminjajo komunikacijo s potrošniki, ki vse bolj stremijo k odgovornemu načinu prehranjevanja. Zato postaja označevanje prehranske vrednosti in sestavin vse pomembnejše. Hkrati pa zahteve svetovne zdravstvene organizacije na področju alkoholne politike vse bolj posegajo tudi na prost pretok blaga in storitev na trgu EU in

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Zbornica kmetijskih
in živilskih podjetij

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Zbornica kmetijskih
in živilskih podjetij

Združenje
industrije pijač

Združenje slovenskih
vinarjev

pomembno spreminjajo poslovne modele ter zahtevajo vedno večjo inovativnost sektorja. **Dr. Ignacio Sánchez Recarte**, generalni sekretar Evropskega združenja vinarjev (CEEV) je v svoji predstavitvi izpostavil: *»Vino je trden steber družbeno-gospodarske in okoljske trajnosti podeželskih območij EU in kmetijskega gospodarstva. Vendar je naš sektor resno ogrožen: najprej zato, ker nekateri oblikovalci politik spregledajo znanost in ne priznavajo, da je vino lahko del zdrave in uravnotežene prehrane ter življenjskega sloga. Drugič, ker moramo kot proizvajalci prevzeti svojo odgovornost in se pravočasno prilagoditi podnebnim izzivom, hkrati pa izpolniti pričakovanja vse bolj zahtevnih potrošnikov. Na srečo lahko na tem potovanju računamo na nova sredstva: e-oznake ali digitalno označevanje. Gre za večjezično orodje za usklajevanje in povečanje informacij za potrošnike; od seznama sestavin do sporočil o odgovorni porabi ali trajnostnih informacij o naših vinih ter transparentnega obveščanja potrošnikov. In vse to ob ohranjanju enotnega trga EU za vino in proizvode iz vina«.*

GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij

Dodatne informacije:

mag. Anita Jakuš, anita.jakus@gzs.si; 041 791 224

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Zbornica kmetijskih
in živilskih podjetij

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST